

Sustav trgovine emisijama stakleničkih plinova Europske unije temeljni je alat za smanjenje industrijskih emisija. Europski parlament raspravljao je 5. veljače i glasovao 6. veljače o prijedlogu za reformu ETS-a.

Reforma o kojoj je odlučivao Parlament i koja je usvojena na glasanju 6. veljače bila je neophodna. Naime, EU je treći najveći zagađivač ugljikovim dioksidom na svijetu s najambicioznijim planom: želi smanjiti emisije za 40 posto do 2030. u usporedbi s razinama iz 1990. godine. ETS je pokrenut 2005. kako bi se smanjile emisije u industrijskom sektoru. ETS obvezuje više od 11 tisuća elektrana i tvornica na posjedovanje dozvole za svaku tonu emisija CO₂. Tvrtke ih moraju kupiti na aukcijama, a količina dozvola, kao i besplatnih dozvola, svake se godine smanjuje. Radi se o financijskom poticaju za smanjenje zagađenja – što manje emisija, manji je trošak.

Cijena ovisi o tržištu i rezultat je kretanja ponude i potražnje. Za neke tvrtke dozvole su besplatne, ako postoji rizik da će tvrtka zbog povećanih troškova napustiti regiju i preseliti proizvodnju na područje gdje su dozvole jeftinije.

Dozvole za emisijske jedinice trenutno su iznimno jeftine, jer je potražnja za njima pala uslijed gospodarske krize dok je ponuda ostala stabilna.

Suficit dozvola je u 2013. godini iznosio 2,1 milijardi, što je malo smanjeno u 2014. i onda još značajnije na 1,7 milijardi dozvola u 2015. te na 1,69 milijardi u 2016. Ta velika količina dozvola na tržištu po niskim cijenama ne potiče tvrtke na ulaganje u zelene tehnologije, što ide u potpunosti protiv cijele ideje da se pomoću sustava borimo protiv klimatskih promjena. Trenutna direktiva o ETS-u istječe 2020. godine. Cilj reforme je stvaranje i provođenje učinkovitog i stabilnog tržišta emisijama za razdoblje nakon 2020. s planovima za poboljšanje troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika u skladu s obvezama iz Pariškog klimatskog sporazuma.

Kako bi se podigle cijene, prijedlog uključuje brže postupno povlačenje količine dozvola za emisije, za 2,2 posto od 2021. u usporedbi s postojećim smanjenjem od 1,74 posto.

Zastupnici zatim žele udvostručiti količinu dozvola u rezervi. Time bi se višak uklonio s tržišta i vratila ravnoteža ponude i potražnje, a dodatne količine jedinica puštale bi se u prodaju samo po potrebi. Kad se pokrene, rezerva za stabilnost tržišta povukla bi 24 posto neraspoređenih jedinica svake godine.

Konačno, prijedlog uključuje i stvaranje nekoliko mehanizama za potporu kojima će se industriji i energetske sektorima pomoći u inovacijama i ulaganjima u prelasku na gospodarstvo s niskim emisijama ugljika. To uključuje dva nova fonda, a to su: Fond za inovacije, kojim se proširuje postojeća potpora za primjenu inovativnih tehnologija na napredne inovacije u industriji i Fond za modernizaciju, kojim se omogućuju ulaganja u

modernizaciju energetskeg sektora i širih energetskeg sustava te povećanje energetske učinkovitosti u deset država članica s nižim dohocima.

Nakon glasanja u EP, Vijeće će morati i službeno usvojiti tekst prije nego što se tekst objavi u Službenom listu EU-a.

Izvor: croenergo.eu